

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

09.03.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[«Небезпечний сигнал про підтримку агресії»: Україна закликала не допускати рф до Венеційської бієнале. – Ірина Батюк](#)

[Міністерство культури оприлюднило спільну заяву з МЗС щодо участі росії у Венеційській бієнале](#)

[Міжнародна культурна спільнота виступила проти участі рф у 61-й Венеційській бієнале. – Тетяна Боярчук](#)

[Мистецька спільнота зареєструвала петицію до Венеційської бієнале щодо участі рф. – Влада Колодій](#)

[росія на Венеційській бієнале: реакція Італії, протести Pussy Riot та відповідь українського павільйону. – Дар'я Лобанок](#)

[«Ми рускіє, з нами Бог». Як провладні артисти представлятимуть росію на цьогорічній Венеційській бієнале. – Володимир Литвинов, Аміна Ахмед](#)

Вшанування пам'яті

[Триває громадське обговорення щодо створення у Харкові вулиці Світлани Олешко. – Олексій Содома](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Перелік антиукраїнських книжок поповнився ще на 15 видань](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[В Україні оновили першу сотню пам'ятників, що підлягають демонтажу в рамках декомунізації. – Микола Шмигін](#)

Креативні індустрії

[ЮНЕСКО виділяє майже 100 тисяч доларів на розвиток української анімації та геймдеву. – Юлія Дон](#)

Меценатство

[Законопроект про меценатство, розроблений Мінкульту, готують до розгляду у Верховній Раді](#)

Театр

[Полювання на відьом: як купити квиток на «Конотопську відьму» та інші](#)

[вистави в театрі Франка у Києві. – Анастасія Большакова](#)

[У театрі Заньковецької покажуть «Баладу про украдене щастя». – Катерина Сліпченко](#)

Музика

[Музиканти оркестру «Київ-Класик» виконають на Майдані концерт-нагадування про 4 роки великої війни. – Вероніка Якимець](#)

[Як промотують і підтримують українську класичну музику. – Вікторія Мерлич](#)

Візуальні мистецтва

[В США представили найбільшу колекцію воєнного плакату 2022–2025. – Катерина Гладка](#)

[Скульптуру Жанни Кадирової «Origami Deer» представлять у Варшаві перед Венеційською бієнале. – Катерина Гладка](#)

[СЛІД ЧАСУ. Людмила Давиденко, Альона Корольова](#)

[Митці Закарпаття зобразили весну: у галереї «Ужгород» відкрили виставку](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[«2000 метрів до Андріївки» здобули дві нові нагороди в Америці – за сценарій та операторську роботу. – Анастасія Курінська](#)

[На кінофестивалі в США представлять 6 українських стрічок: що про них відомо. – Анастасія Курінська](#)

[«Мавка. Справжній міф»: сутінки озер Голосіївського парку. – Ігор Кромф](#)

[Документ злочину. Рецензія на фільм «Останній Прометей Донбасу». – Ярослав Підгора-Гвяздовський](#)

[Портрети і силуети війни та військових. – Андрій Кокотюха](#)

[Комедія «Випробувальний термін» з'явилася на українській онлайн-платформі](#)

[Фільм «Королеви радості» вийшов онлайн на Суспільне Культура. – Влада Колодій](#)

Просвітництво

[«Львівський псевдособор»: на Конtrakтовій площі Києва відкрили виставку про спробу Сталіна підпорядкувати греко-католиків рпц. – Наталя Стареправо](#)

[Музей історії Острозької академії запустив серію відеолекцій про князів Острозьких та культурну спадщину міста](#)

Література. Книговидання

[12 українських видавництв візьмуть участь у Лондонському книжковому ярмарку. – Анастасія Курінська](#)

[Литва та США: нові переклади українських авторів](#)

[Книга Саші Довжик про російсько-українську війну вийде на світовий ринок. – Марина Пилипенко](#)

[«Гра в перевдягання» Артема Чеха отримала аудіоверсію, начитану автором. – Анастасія Курінська](#)

Музейна справа

[Що виставка «Весна. Жіночі імена бойчукізму» додає в дослідження школи Бойчука? – Анастасія Курінська](#)

[Тексти Кузьми та ноти Леонтовича: на Центральному вокзалі в Києві відкрили виставку «Культурна валіза». – Дарина Рубан](#)

[На Прикарпатті презентували унікальну колекцію борщівських «чорних» сорочок XIX–XX століть. – Юлія Дон](#)

Охорона культурної спадщини

[Українки представили обряд «плетіння долі» та увійшли в топ-5 Young European Heritage Makers. – Дарина Рубан](#)

Читання

[В Україні для дітей створили аудіододаток «Казочка». – Дарина Рубан](#)

Міжнародне співробітництво

[Українська мова в центрі Відня: бібліотека Гофбург запровадила український аудіосупровід. – Юлія Дон](#)

[Обхід санкцій по-французьки: як слабкості медіаконтролю працюють на російську пропаганду. – Олександра Ковалик](#)

[російська пропаганда у Нідерландах: «альтернативні медіа», російський фонд і проросійські блогери. – Артур Колдомасов, Ірина Семенюта](#)

[російська пропаганда розпочала в Угорщині нову кампанію дезінформації проти України. – Марина Пилипенко](#)

Загальні питання

«Небезпечний сигнал про підтримку агресії»: Україна закликала не допускати рф до Венеційської бієнале. – Ірина Батюк

Україна закликає організаторів Венеційської бієнале переглянути рішення щодо повернення росії до участі у міжнародному мистецькому форумі. На думку української сторони, одна з найавторитетніших мистецьких платформ світу не може ставати майданчиком для відбілювання воєнних злочинів, які росія щоденно вчиняє проти українського народу та його культурної спадщини. Таку позицію висловили Міністерство закордонних справ та Міністерство культури України у спільній заяві. Очільники цих відомств наголосили: з 2014 року росія системно знищує об'єкти культурної спадщини України, порушуючи норми міжнародного гуманітарного права та положення Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту. Після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році росія веде системну війну проти української культури, ідентичності та історичної пам'яті. «З 2022 року, війна росії забрала життя 346 митців та 132 українських і іноземних медійників. росія зруйнувала або пошкодила 1707 пам'яток культурної спадщини та 2503 об'єкти культурної інфраструктури в Україні, з яких 558 повністю знищено. російські окупанти незаконно вивезли щонайменше 35 482 музейні предмети, а понад 2,1 мільйона одиниць зберігаються на тимчасово окупованих територіях і перебувають під загрозою знищення або незаконного переміщення», – зазначили А. Сибіга й Т. Бережна. За оцінками фахівців, прямі збитки культурному сектору України вже перевищують 4,2 мільярда доларів США, тоді як загальні втрати галузі оцінюють більш, ніж у 31 мільярд доларів. У зверненні українські МЗС і Мінкульт також акцентували увагу організаторів Венеційської бієнале на те, що росія відкрито використовує культуру як інструмент політичного впливу. «Показовим є висловлювання директора російського музею „Ермітаж“ М. Піотровського, який назвав російські культурні проєкти за кордоном „спецоперацією“. Особливе занепокоєння викликає інформація про зв'язки заявленої Комісарки російського павільйону А. Карнеєвої з російським військово-промисловим комплексом, що ще раз підкреслює: в росії культура невіддільна від мілітаристського режиму», – пояснили у зверненні. В Україні нагадали, що 27 лютого 2022 року – через три дні після початку повномасштабної агресії росіян – організатори Бієнале засудили війну росії проти України та виступили за мир і діалог. «Нам незрозуміло, чому ця позиція організаторів змінюється зараз, коли росія відмовляється припинити війну, відкидає мирні зусилля та діалог, натомість продовжуючи робити ставку на терор і звірства. За таких умов будь-які зміни політики чи пом'якшення обмежень не мають реальних підстав і можуть лише надіслати небезпечний сигнал про підтримку агресії, толерування російських воєнних злочинів та нормалізації геноцидної політики російських окупантів», – наголосили Сибіга та Бережна. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajina-zaklikala-ne-povertati-rosiyu-do-veneciyskoji-biyenale-313684/>

Міністерство культури оприлюднило спільну заяву з МЗС щодо участі росії у Венеційській бієнале

Повний текст заяви, а також звернення міжнародної культурної спільноти, яка виступила проти участі рф у 61-й Венеційській бієнале. Докладніше:

<https://artslooker.com/ministerstvo-kultury-opryliudnylo-spilnu-zaiavu-z-mzs-shchodo-uchasti-rosii-u-venetsiyskiy-biennale/>

Міжнародна культурна спільнота виступила проти участі рф у 61-й Венеційській бієнале. – Тетяна Боярчук

Понад 170 представників міжнародної мистецької спільноти підписали відкритий лист із критикою участі росії у 61-й Міжнародній художній виставці Венеційської бієнале 2026 року. Звернення адресоване президентові бієнале Pietrangelo Buttafuoco та керівництву інституції. Автори листа нагадують, що у 2022 році Венеційська бієнале засудила повномасштабне вторгнення росії в Україну і заявила про відмову співпрацювати з офіційними російськими делегаціями. Підписанти вважають, що повернення російського державного павільйону суперечить цій позиції, адже війна проти України триває. Вони наголошують, що російська агресія призвела до загибелі українських митців, руйнування музеїв, бібліотек та інших культурних установ. «Показово, що „повернення” росії на Венеційську бієнале оголосив М. Швидкой, спеціальний представник президента рф з міжнародного культурного співробітництва. Швидкой заявив, що „культура поза політикою”. Водночас саме він у 2025 році опублікував статтю, в якій виступав за відновлення радянського стилю політичної цензури в росії», – йдеться у заяві. Окрему критику викликали зв'язки організаторів російського павільйону з державними структурами рф та оборонною корпорацією Rostec. У листі також зазначається, що російський проєкт використовує деколоніальну риторику, представляючи митців із різних регіонів росії, хоча багато з цих народів історично зазнавали колоніальної політики з боку москви. Автори документа попереджають, що участь держави-агресора у форматі національного павільйону може фактично нормалізувати війну. Вони закликали керівництво бієнале та міжнародну мистецьку спільноту відкрито обговорити наслідки цього рішення. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/07/726069_mizhnarodna_kulturna_spilnota.html

Мистецька спільнота зареєструвала петицію до Венеційської бієнале щодо участі рф. – Влада Колодій

Культурологиня Б. Пеленська опублікувала зареєстровану на Change.org петицію до президента Венеційської бієнале з проханням розглянути наслідки оголошеної участі росії у майбутній 61-й Міжнародній художній виставці та підтвердити етичні принципи, сформульовані самою інституцією у 2022 році. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1257918-mistecka-spilnota-zareestruvala-peticiu-do-venecijskoi-bienale-sodo-uchasti-rf/>

росія на Венеційській бієнале: реакція Італії, протести Pussy Riot та

відповідь українського павільйону. – Дар'я Лобанок

Після чотирьох років перерви росія повертається на Венеційську бієнале. Представник росії з питань міжнародних культурних обмінів і колишній міністр культури М. Швидкой заявив, що рф «ніколи і не полишала» найбільшу виставку мистецтв у світі, а Міністерство культури Італії говорить, що не відповідає за участь країни в бієнале. Натомість російський феміністичний антипутінський гурт Pussy Riot виступатиме у Венеції проти повернення росії. Кураторка українського павільйону К. Малих прокоментувала участь країни-агресорки. Докладніше про все, що відомо на сьогодні про повернення росії:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiya-na-veneciyskiy-biyenale-reakciya-italiji-protesti-pussy-riot-ta-vidpovid-vid-ukrajinskogo-pavilyonu-313655/>

«Ми рускіє, з нами Бог». Як провладні артисти представлятимуть росію на цьогорічній Венеційській бієнале. – Володимир Литвинов, Аміна Ахмед

Автори проаналізували доступні дані про концепцію павільйону та його учасників. Серед останніх – провладні «руські фольклористи», відверті критики Заходу та прихильники так званої «сво». Докладніше:

<https://artslooker.com/my-ruskiie-z-namy-boh-yak-provkladni-artysty-predstavlyatymut-rosiiu-na-tsohorichniy-venetsiyskiy-biiennale/>

Вшанування пам'яті

Триває громадське обговорення щодо створення у Харкові вулиці Світлани Олешко. – Олексій Содома

Ініціатива зі створення у Харкові вулиці на честь режисерки С. Олешко дійшла до громадських обговорень на сайті Харківської міської ради. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/svitlana-oleshko-street-2/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Перелік антиукраїнських книжок поповнився ще на 15 видань

Державний комітет телебачення і радіомовлення України доповнив перелік заборонених в Україні книжок ще п'ятнадцятьма російськими виданнями, які пропагують війну проти України. Докладніше:

<https://chytomo.com/perelik-antyukrainskykh-knyzhok-popovnyvsia-shche-na-15-vydan/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

В Україні оновили першу сотню пам'ятників, що підлягають демонтажу в рамках декомунізації. – Микола Шмигін

У «демонтажному» списку пам'ятники Пушкіну, Котовському, Суворову й інші колоніальні та комуністичні маркери. Найбільше таких пам'ятників у Києві, на Одещині та Харківщині. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1056411-v-ukrayini-onovili-persu-sotniu-pamiatnikiv-shho-pidliagaiut-demontazu-v-ramkax-dekomunizaciyi>

Креативні індустрії

ЮНЕСКО виділяє майже 100 тисяч доларів на розвиток української анімації та геймдеву. – Юлія Дон

У штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі, під час 19-ї сесії Міжурядового комітету (17–20 лютого), було офіційно затверджено перелік переможців шістнадцятого конкурсу Міжнародного фонду культурного розмаїття. Серед кращих ініціатив світу опинився український проєкт «PlayFrame: Boosting Animation & Gamedev in Ukraine», поданий громадською організацією LINOLEUM. Він отримав безпрецедентну підтримку. ЮНЕСКО задовольнило запит на фінансування у повному обсязі – сума гранту становить 99 438 доларів США. Українська ініціатива пройшла надзвичайно жорсткий відбір, увійшовши до числа лише 11 переможців серед 881 заявки, надісланої з різних куточків планети. «PlayFrame» спрямовано на комплексну розбудову секторів анімації, ігрової індустрії (геймдеву), а також сфер VFX та CGI в Україні. Протягом двох років команда реалізує наступні кроки: аналітика – проведення національного мапування та ґрунтовне дослідження стану галузі; цифровізація – розробка спеціалізованої онлайн-платформи для професійної спільноти; освіта та промоція – організація навчальних курсів та програм для популяризації сектору; нетворкінг – налагодження ефективної комунікації між усіма гравцями ринку. Особливий акцент буде зроблено на інклюзивності: проєкт охопить щонайменше 200 українських спеціалістів, пріоритет надаватиметься жінкам, молоді та людям, які постраждали від війни та стали внутрішніми переселенцями. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/81894/yunesko-vydilyaye-majzhe-100-tysyach-dolariv-na-rozvytok-ukrayinskoyi-animacziyi-ta-gejmdevu/>

Меценатство

Законопроект про меценатство, розроблений Мінкультом, готують до розгляду у Верховній Раді

Під головуванням Президента України В. Зеленського відбулася робоча нарада, присвячена ключовим пріоритетам державної політики. У ній взяли участь: Прем'єр-міністерка України Ю. Свириденко, Голова Верховної Ради Р. Стефанчук, голова фракції «Слуга народу» Д. Арахамія, члени Уряду та народні депутати. Серед тем – законопроект про меценатство, над яким працює команда Міністерства культури України. «Наше завдання – відновити традицію меценатства в Україні на сучасній правовій основі та зробити її ефективним інструментом партнерства між державою, бізнесом і культурним сектором», – зазначила Віце-прем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – Міністерка культури України Т. Бережна. Наразі законопроект вже схвалено Кабінетом Міністрів України і найближчим часом має бути розглянутий Верховною Радою України у першому читанні. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1056455-zakonoprojekt-pro-mecenatstvo-rozroblenii-minkultom-gotuiut-do-rozgliadu-u-verhovnii-radi>

Театр

Полювання на відьом: як купити квиток на «Конотопську відьму» та інші вистави в театрі Франка у Києві. – Анастасія Большакова

«Потрапити на популярну виставу в київських театрах дедалі складніше. Особливо коли йдеться про „Конотопську відьму” в Національному театрі імені Івана Франка. В інших київських театрах подібної ситуації майже не буває. Після прем'єри у квітні 2023 року вистава швидко перетворилася на одну з найпопулярніших у столичному театральному репертуарі. Квитки на нові покази часто зникають за лічені хвилини після відкриття продажу, а глядачі змушені шукати різні способи дізнатися про їхню появу. У цій історії з часом з'являються нові учасники: спільноти глядачів, які передають одне одному посилання на продажі, спеціалізовані боти і перекупники, які перепродають квитки на сторонніх платформах». Авторка розповідає, як насправді працює процес пошуку квитків і чи можливо придбати квиток без попередньої підготовки. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-kupiti-kvitki-na-konotopsku-vidmu-v-teatri-franka-poradi-ta-layfhaki-313663/>

У театрі Заньковецької покажуть «Баладу про украдене щастя». – Катерина Сліпченко

У львівському театрі імені Марії Заньковецької відбулася вистава «Балада про украдене щастя». Це – п'єса Л. Тимошенко за мотивами драми «Украдене щастя» І. Франка. Режисер – І. Уривський. Докладніше:

<https://zaxid.net/ua-teatri-zankovetskoyi-pokazhut-baladu-pro-ukradene-shhastya-n1631999>

Музика

Музиканти оркестру «Київ-Класик» виконають на Майдані концерт-нагадування про 4 роки великої війни. – Вероніка Якимець

9 березня на Майдані Незалежності відбудеться мистецька акція «Гімн Незламності України 2022–2026», в якій візьмуть участь музиканти оркестру «Київ-Класик». Подія пройде в четверту річницю першої ініціативи артистів, які зверталися до світу на початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Оркестр гратиме на Майдані у тому ж неповному складі, що й у 2022 році, коли вдалося зібрати лиш його невелику частину – музикантів, які залишилися у Києві. Зокрема, тоді не вистачало струнних та духових інструментів. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/06/725922_muzikanti_orkestru_kiyiv-klasik.html

Як промотують і підтримують українську класичну музику. – Вікторія Мерлич

Огляд світових і українських організацій та ініціатив на підтримку класичної музики та її популяризації серед широкої аудиторії в Україні та за кордоном. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/music/yak-promotuyut-i-pidtrymuyut-ukrayinsku-klasychnu-muzyku/>

Візуальні мистецтва

В США представили найбільшу колекцію воєнного плакату 2022–2025.
– Катерина Гладка

До четвертої річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну у США відкрито найбільшу в історії виставку українських графічних плакатів. Групову експозицію «Українські Плакати Воєнного Часу: 2022–2025. Шлях Спротиву» представлено в галереї Clifford університету Colgate University у штаті Нью-Йорк. Проєкт об'єднав 309 робіт 42 сучасних митців з України, Польщі та Франції, які протягом останніх років створювали воєнні плакати як художню реакцію на війну, засіб контрпропаганди та документування подій. Експозиція є частиною довготривалого мистецького проєкту «Плакати Воєнного Часу», започаткованого у 2022 році міжнародною резиденцією сучасного мистецтва BIRUCHIY у співпраці із Запорізькою міською радою, ГО «Спілка дослідників сучасного мистецтва» (Україна) та американською громадською організацією «Платформа Сучасного Українського Мистецтва». Виставки плакатів за чотири роки війни відбувалися не лише в Запоріжжі, але й у публічних просторах та культурних інституціях Японії, США, Великої Британії, Польщі, Бельгії, Нідерландів та Німеччини. Куратори проєкту наголошують, що плакат як жанр залишається доступною та потужною мовою комунікації, здатною говорити про війну, права людини та культурну стійкість. Представники університету відзначили, що виставка має не лише мистецьке, а й освітнє значення. Вона запрошує академічну спільноту до розмови про війну через мову графічного мистецтва, яке здатне передавати складні емоції й історичні свідчення. Лекції та супутні програми, проведені в рамках відкриття, було присвячено ролі візуальної культури в документуванні травми та формуванні громадського дискурсу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/06/725820_ssha_predstavili_naybilshu.html

Скульптуру Жанни Кадирової «Origami Deer» представлять у Варшаві перед Венеційською бієнале. – Катерина Гладка

8 березня в Центрі сучасного мистецтва «Замок Уяздовський» у Варшаві відбулася подія публічної програми українського павільйону на 61-й Міжнародній виставці мистецтва – La Biennale di Venezia. Центральним елементом зустрічі стала скульптура «Origami Deer» (2019) української художниці Ж. Кадирової, представленої в межах проєкту Security Guarantees, кураторками якого є К. Малих і Л. Марущак. Скульптуру створено як постійну інсталяцію в місті Покровськ на Донеччині. Вона з'явилася на місці демонтованого радянського бойового літака, здатного нести ядерну зброю. У 2024 році, коли лінія фронту наблизилася до міста, роботу довелося демонтувати та евакуювати до безпечнішого місця. Це зробили Кадирова, Марущак та команда міських працівників. У 2025 році скульптура оленя розпочала свою подорож до Венеції, ставши символічним елементом проєкту, який осмислює тему нереалізованих гарантій безпеки та крихкості миру. Програма варшавської події передбачала цілоденну презентацію скульптури,

показ короткометражного документального фільму «IDP» (2025) режисерки Ж. Кадирової про евакуацію роботи з Покровська, а також розмову з художницею і Л. Марущаком. Також відбулася дискусія Public Art at Risk: Poland and Ukraine за участі польської художниці Юліта Вуйчик і Кадирової. Модерувала її історикиня мистецтва Івона Курц. Варшавська подія є частиною міжнародної програми, що передувє презентації українського проєкту на La Biennale di Venezia. Наступні події відбудуться у Відні, Празі, Берліні, Брюсселі та Парижі. Проєкт реалізується за підтримки Міністерства культури України, UNESCO та Sushko Philanthropy. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/03/06/725993_skulpturu_zhanni_kadirovoyi.html

СЛІД ЧАСУ. Людмила Давиденко, Альона Корольова

Виставка експонується з 6 березня по 4 квітня у великій залі галереї сучасного мистецтва Imagine Point. Куратор – О. Малих. Представлено живопис і скульптуру. Докладніше:

<https://mitec.ua/slud-chasu-lyudmyla-davydenko-alona-korolova/>

Митці Закарпаття зобразили весну: у галереї «Ужгород» відкрили виставку

У галереї «Ужгород» відкрито виставку «Подих весни» митців-членів Закарпатської організації Національної спілки художників України. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1056460-mitci-zakarpattia-zobrazili-vesnu-u-galereyi-uzgorod-vidkrili-vistavku>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«2000 метрів до Андріївки» здобули дві нові нагороди в Америці – за сценарій та операторську роботу. – Анастасія Курінська

М. Чернов отримав премію Гільдії сценаристів Америки (WGA) за сценарій повнометражного документального фільму «2000 метрів до Андріївки». А також, разом з А. Бабенком, він став лавреатом премії Американського товариства кінооператорів (ASC) у категорії документальних фільмів. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1258854-2000-metriv-do-andriivki-zdobula-dvi-novi-nagorodi-v-americi/>

На кінофестивалі в США представлять 6 українських стрічок: що про них відомо. – Анастасія Курінська

У межах конкурсної програми на кінофестивалі в Енн-Арборі (Ann Arbor Film Festival), штат Мічиган, США, 28 березня представлять секцію українських фільмів із шести короткометражок. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1256782-na-kinofestivali-v-ssa-predstavlat-6-ukrainskih-stricok-so-pro-nih-vidomo/>

«Мавка. Справжній міф»: сутінки озер Голосіївського парку. – Ігор Кромф

Відгук на романтичне фентезі К. Царик «Мавка. Справжній міф», що днями вийшло у прокат. На думку автора, «красивий візуальний ряд (хоч і зіпсований рекламою) ніяк не може перекрити ані погану акторську гру, ані дірявий сценарій». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/03/07/725838_mavka_spravzhniy_mif_sutinki.html

Документ злочину. Рецензія на фільм «Останній Прометей Донбасу». – Ярослав Підгора-Гвяздовський

Відгук на документальний фільм «Останній Прометей Донбасу» А. Штуки, зосереджений довкола Курахівської ТЕС, яка перебуває під постійними обстрілами, в 10 км від лінії фронту. Стрічка розповідає історії працівників станції, які вимушені підтримувати її роботу у надскладних умовах. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/dokumentalniy-film-ostanniy-prometey-donbasu-viyshov-u-kinoteatrah-ukrajini-313667/>

Портрети і силуети війни та військових. – Андрій Кокотюха

«Переглянути й оглянути весь масив документального кіно, анонсованого й показаного під четверті роковини повномасштабного російського вторгнення, неможливо фізично. Тематична документалістика від різних команд, різних жанрів, хронометражу та якості – так, війну знімають різні люди різної фаховості з різною метою! – була, є і буде. Фільми, поза сумнівом, загубляться і вже губляться на одному полі через не завжди продуману й прораховану стратегічну, ідеологічну чи маркетингову політику просування та визначення цільових аудиторій. Саме так, у множині: адже попри однозначну потребу фіксації всього, пов'язаного з цією війною, кінцеві продукти все ж вимагають сегментації. Адже в різних аудиторій різне сприйняття. Комуś треба серйозніша розмова, комуś досить раз по раз твердити, що відбувається в їхній країні. Далі мова піде лише про три стрічки, дві з яких заплановані окремим – зазвичай обмеженим, – кінотеатральним прокатом, а третю відразу заплановано для ютубу». Йдеться про фільми Є. Лесного «Пробач мені, мамо...», «Простий солдат» А. Рижикова і Хуана Каміло Круса, «Війна – ненажера: Сім» від команди «Вавілон-13». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248132/2026-03-06-portrety-i-syluety-viyny-ta-viyskovykh/>

Комедія «Випробувальний термін» з'явилася на українській онлайн-платформі

Стрічка режисерки І. Громозди вже доступна на Київстар ТБ. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/vyprobuvalnyi-termin-dyvytys-film-onlain/>

Фільм «Королеви радості» вийшов онлайн на Суспільне Культура. – Влада Колодій

Документальна повнометражна стрічка О. Гібелінди «Королеви радості» доступна онлайн на сайті Суспільне Культура. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1258330-na-suspilne-kultura-vijsov-film-korolevi-radosti/>

Просвітництво

«Львівський псевдособор»: на Конtrakтовій площі Києва відкрили виставку про спробу Сталіна підпорядкувати греко-католиків рпц. – Наталя Стареправо

8 березня 2026 року минає 80 років від Львівського псевдособору 1946 року – події, якою радянський тоталітарний режим намагався знищити Українську греко-католицьку церкву. З цієї нагоди у Києві на Конtrakтовій площі відкрито вуличну виставку із архівними фото, документами та хронологією подій. Експозиція є спільним проєктом Українського інституту національної пам'яті, Українського католицького університету та Галузевого державного архіву СБУ. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-lvivskiy-psevdosobor-na-kontraktoviy-ploshchi-kieva-vidkrili-vistavku-pro-sprobu-stalina-pidporyadkuvati-greko-katolikiv-rpts>

Музей історії Острозької академії запустив серію відеолекцій про князів Острозьких та культурну спадщину міста

У відео йдеться про родину Острозьких, діяльність Острозької академії та Острозької друкарні – одного з найважливіших осередків книжної культури ранньомодерної України. Серію лекцій приурочено одразу до трьох ювілеїв, які відзначають цього року: 500-річчя від дня народження князя Василя-Костянтина Острозького, 450-річчя Острозької академії та 445-річчя Острозької Біблії. Проєкт реалізується в рамках ініціативи «Інтерактивна карта володінь князів Острозьких OSTRV» у співпраці з громадською організацією «Студія розвитку малих міст» Town Image Studio. Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1056569-muzei-istoriyi-ostrozkoyi-akademiyi-zapustiv-seriiu-videolekcii-pro-kniaziv-ostrozkix-ta-kulturnu-spadshhinu-mista>

Література. Книговидання

12 українських видавництв візьмуть участь у Лондонському книжковому ярмарку. – Анастасія Курінська

Україна представить національний стенд на Лондонській книжковій виставці (10–12 березня). Участь братимуть дванадцять видавництв і одна літературна агенція. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1257422-12-ukrainskih-vidavnictv-vizmut-ucast-u-londonskomu-knizkovomu-armarku/>

Литва та США: нові переклади українських авторів

У Литві вийшла збірка поезій А. Дроня «Тут були ми», а перевидання твору О. Михеда «Позивний для Йова» у Великій Британії цього разу з'явиться й на американських полицях. Докладніше:

<https://chytomo.com/lytva-ta-ssha-novi-pereklady-ukrainskykh-avtoriv/>

Книга Саші Довжик про російсько-українську війну вийде на світовий ринок. – Марина Пилипенко

Книга української письменниці Саші Довжик «Апокаліпсис бароко: Оповіді з України на війні» вийде на світовий ринок, повідомляє The Bookseller. Права на публікацію книги англійською мовою по всьому світу придбало британське видавництво Extraordinary Books. Публікацію заплановано на вересень 2026 року. У 17 оповіданнях Довжик документує життя українців, спілкуючись зі своїми співгромадянами під час великої війни, фіксує занепад сіл і міст та постійну загрозу українській ідентичності. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/248159/2026-03-07-knyga-sashi-dovzhyk-pro-rosiysko-ukrainsku-viynu-vyyde-na-svitovyy-rynok/>

«Гра в перевдягання» Артема Чеха отримала аудіоверсію, начитану автором. – Анастасія Курінська

На Радіо Культура відбулася прем'єра аудіокнижки «Гра в перевдягання». Її начитав сам автор – військовослужбовець і письменник А. Чех. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1258964-gra-v-perevdaganna-artema-chema-otrimala-audioversiu-nacitanu-avtorom/>

Музейна справа

Що виставка «Весна. Жіночі імена бойчукізму» додає в дослідження школи Бойчука? – Анастасія Курінська

В Українському домі 5 березня відкрито виставку «Весна. Жіночі імена бойчукізму». Її кураторами стали Т. Волошина і засновник Lean Art Foundation С. Комберянов, для якого це перший проєкт у цій ролі. Виставка звертається до бойчукізму – школи українського мистецтва, заснованої М. Бойчуком, яка вирізнялася синтезом українського фольклорного образотворчого мистецтва і церковного мистецтва Візантії. Раніше до теми зверталися у виставці Мистецького арсеналу – «Бойчукізм. Проєкт „Великого стилю”», яка стала першим масштабним проєктом, що осмислював спадщину Бойчука. Також Lean Art Foundation створив «Онлайн Музей Бойчукізму», де зібрано архівні матеріали й наукові праці про школу. Однак цього разу кураторську оптику сфокусовано винятково на п'ятнадцятьох представницях цієї течії. Авторка розповідає, яким вийшов проєкт. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1256840-so-vistavka-vesna-zinoci-imena-bojcukizmu-dodae-v-doslidzenna-skoli-bojcuka/>

Тексти Кузьми та ноти Леонтовича: на Центральному вокзалі в Києві відкрили виставку «Культурна валіза». – Дарина Рубан

На Центральному залізничному вокзалі в Києві відкрито виставку «Культурна валіза». В експозиції зібрано особисті речі, архіви та історії видатних українських діячів і діячок. Виставковий проєкт створено, щоб зберегти пам'ять, ідентичність і сенси в умовах постійного руху, який переживає Україна під час війни. Організатори пояснюють, що вокзал для експозиції обрано як символ руху та стійкості країни – місце зустрічей, прощань, евакуацій і повернень. Серед артефактів, які команда проєкту збрала для виставки: саквояж композитора С. Людкевича; оригінальні тексти із піснями А. Кузьменка (Кузьми); блокноти з відомими віршами С. Жадана; партитуру «Carol of the Bells» М. Леонтовича 1936 року; ескізний проєкт фасаду київського вокзалу архітектора О. Вербицького. Через ці та інші речі у виставці прагнули розповісти про літературу, музику, кіно, архітектуру та мистецтво як про живий досвід, що формує уявлення про Україну в світі. «Культурна валіза» – це спільний виставковий проєкт Bolt та Центру культури в Києві Port of Culture. Докладніше:

<https://shotam.info/teksty-kuzmy-ta-noty-lentovycha-na-vokzali-v-kyievi-vidkryly-vystavku-kulturna-valiza-z-unikalnymi-artefaktamy/>

На Прикарпатті презентували унікальну колекцію борщівських «чорних» сорочок XIX–XX століть. – Юлія Дон

У Коломиї, у залах Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського, представлено борщівські сорочки позаминулого та минулого століть, які є частиною приватної збірки відомої колекціонерки В. Матковської. Головним акцентом виставки стали легендарні «чорні» сорочки – автентичний символ Борщівського краю. Цей регіон охоплює територіальні межі Поділля, Покуття та Буковини. Окрім вишиванок, відвідувачі можуть побачити повний комплекс традиційного вбрання та побутових речей. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/81884/na-prykarpatti-prezentuvaly-unikalnu-kolekcziyu-borshhivskiyh-chorniyh-sorochok-hih-hh-stolit/>

Охорона культурної спадщини

Українки представили обряд «плетіння долі» та увійшли в топ-5 Young European Heritage Makers. – Дарина Рубан

Команда з України представила на Young European Heritage Makers весільний обряд «плетіння долі» та увійшла до п'ятірки переможців. Конкурс проходив у межах програми «Дні європейської спадщини». Українки взяли участь у ньому у віковій категорії 11–17 років. Роботу «Плетіння долі: давня українська традиція, яку варто побачити» переможниці присвятили весільному обряду «плетіння долі», поширеному на Стрийщині та Сколівщині. У 2025-му ритуал вплітання у коси нареченої квітів Мінкульт вніс до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainky-iaki-predstavyly-vesilnyy-obriad-pletinnia-doli-uvyishly-do-p-iatirky-peremozhstv-youngeuropean-heritagemakers/>

Читання

В Україні для дітей створили аудіододаток «Казочка». – Дарина Рубан

Аудіоказки для дітей створила «Студія Гарбуз» ще в далекому 2007 році, але через занепад CD дисків їх так і не почули потенційні слухачі. Озвучували казки актори львівських театрів, серед них – М. Онешак, яка зараз є учасницею гурту «Курбаси». Керівниця та літредакторка «Казочки» Ю. Лящинська говорить, що проєкт готували до відродження в 2021 році, проте запуск відклали через повномасштабне вторгнення РФ. У березні 2022 року «Казочку» представили як благодійну ініціативу. До кожної казки Б. Олексин створив музику на етнічні мотиви, а О. Уграк намалювала ілюстрації. Застосунок вже можна завантажити в App Store, а скоро – у Play Market. Докладніше:

<https://shotam.info/v-ukraini-dlia-ditey-stvoryly-audiodatok-kazochka/>

Міжнародне співробітництво

Українська мова в центрі Відня: бібліотека Гофбург запровадила український аудіосупровід. – Юлія Дон

Національна бібліотека Австрії, яку заслужено називають однією з найвизначніших барокових книгозбірень планети та ключовим інтелектуальним спадком династії Габсбургів, запровадила аудіоекскурсії українською мовою. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/81901/ukrayinska-mova-v-czentri-vidnya-biblioteka-gofburg-zaprovadyla-ukrayinskyj-audiosuprovod/>

Обхід санкцій по-французьки: як слабкості медіаконтролю працюють на російську пропаганду. – Олександра Ковалик

Для Кремля дезінформація та маніпуляції у медіа є повноцінними інструментами війни. У відповідь на повномасштабне вторгнення Росії в Україну у 2022 році Європейський Союз суттєво розширив санкції проти Росії та включив до санкційних переліків низку російських медіа й осіб, причетних до поширення пропаганди й легітимації російської агресії. Тоді ЄС обґрунтовував їх запровадження як необхідну відповідь на використання пропаганди як інструмента агресії, а також як можливість посилення спроможності країн протидіяти гібридним загрозам, зокрема дезінформації. Утім, постає питання, наскільки ефективно ці санкції впроваджуються у кожній країні, яка є членом ЄС, і хто саме стежить за їхнім виконанням. А також у які способи російські медіа продовжують обходити встановлені заборони. Раніше «Детектор медіа» вже писав про розгалужену мережу проросійських активістів, політиків і медіа, які продовжують діяти у Франції попри всі санкції та заборони. Цього разу розповідається про інституційні та правові виклики, з якими стикається Франція

у боротьбі з російською дезінформацією та пропагандою, а також вади механізмів санкційного контролю. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/39034/2026-03-06-obkhid-sanktsiy-po-frantsuzky-yak-slabkosti-mediakontrolyu-pratsyuyut-na-rosiysku-propagandu/>

російська пропаганда у Нідерландах: «альтернативні медіа», російський фонд і проросійські блогери. – Артур Колдомасов, Ірина Семенюта

Розповідається про особливості медійного ландшафту країни, та про механізми, наративи і медіа, які росіяни використовують для поширення дезінформації. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/39029/2026-03-06-rosiyska-propaganda-u-niderlandakh-alternatyvni-media-rosiyskyy-fond-i-prorosiyski-blogery/>

російська пропаганда розпочала в Угорщині нову кампанію дезінформації проти України. – Марина Пилипенко

Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/248160/2026-03-07-rosiyska-propaganda-rozpochala-v-ugorshchyni-novu-kampaniyu-dezinformatsii-proty-ukrainy/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm